

Gemeenteraadslid Jan Bauer: 'Als je gaat **stemmen** **maak je** verschil'

Hij is - voor zover bekend - het jongste gemeenteraadslid ooit uit de woonwagen. En ook een van de jongste van Nederland toen hij in 2022 op zijn 24e toetrad tot de gemeenteraad van Hoogeveen. Is dat al niet reden genoeg om in gesprek te gaan met Jan Bauer uit Hollandscheveld, dan zijn het wel de aanstaande verkiezingen.

Tekst **Thea Reuver**

In 2022 plaatsten we een serie interviews met nieuwbakken raadsleden met woonwagenroots. Jan Bauer viel toen buiten de boot. Eenvoudigweg omdat we niet wisten dat deze jongeman na de verkiezingen vorig jaar was geïnstalleerd als gemeenteraadslid voor de PvdA in Hoogeveen. Hoe dat zo is gekomen, vertelt Jan zelf:

'Ik heb, volgens mij in 2020, meegedaan aan een debat-competitie, het Lagerhuis. Vanuit daar is het balletje een beetje gaan rollen. Ik werd lid van de PvdA en zag dat zij een training gaven om te kijken of jij interesse hebt en geschikt bent voor gemeenteraadswerk. Dat heb ik toen gedaan en via die training kwam ik in contact met de lokale PvdA-afdeling hier in Hoogeveen. Toen is het eigenlijk heel snel gegaan.'

Jan kwam gelijk op plek drie op de kieslijst te staan voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022. 'Ik was ook wel verbaasd dat dat zo hoog was, maar het bestuur had vertrouwen in mij blijkbaar. Dus ik werd op plek drie gezet, en dat was spannend want de PvdA-fractie had op dat moment twee zetels. Maar we hebben een hele goede campagne neer kunnen zetten, en toen zijn we hier van twee naar vijf zetels gegaan.'

Armoede

Op 30 maart werd Jan geïnstalleerd als raadslid in de Hoogeveense gemeenteraad. Wat waren zijn belangrijkste drijfveren om de politiek in te gaan? Jan: 'Armoede is wel een hele belangrijke. Je ziet het om je heen en in je eigen familie- en vriendenkring. Mensen die moeilijk kunnen rondkomen, in de

stress zitten en de uitweg niet weten. Dan denk ik, we wonen in Nederland, hoe kan dit! Ik ben ook een groot voorstander van een basisinkomen, zodat op die manier iedereen sowieso gewoon kan leven. Het merendeel van de rijkdom is nu in handen van één procent, terwijl we ook mensen hebben die naar de voedselbank moeten. Dat klopt gewoon niet.'

Klimaat

En er zijn meer thema's die Jan aan het hart gaan. 'Klimaat, onderwijs, zorg', somt hij op. 'De punten die gewoon de complete bevolking raken'. Jan zegt zich daarom ook thuis te voelen bij de PvdA, 'vanwege de sociale, maar ook de klimaatgerichte aanpak van de partij'.

Jan zegt zich zorgen te maken over de klimaatveranderingen en de gevolgen

Jan Bauer tijdens een gemeenteraadsvergadering in Hoogeveen. (foto: privécollectie)

daarvan. 'De helft van de wereld staat in brand en de andere helft staat onder water, het is gewoon knettergek. We kunnen wel zeggen: we zijn een klein kikkerlandje, wat maken we voor verschil? Maar dat kleine kikkerlandje heeft enorm veel invloed op de internationale markt en hoe alles verloopt. Wij zijn, en nou moet ik het goed zeggen, de grootste importeur van Europa en het westen van soja en dat soort producten. Het Braziliaanse woud wordt daarvoor gekapt. En dan wijzen we naar Brazilië dat zij het niet goed doen. Maar zij kappen omdat wij kopen.'

Goede verstandhouding

Als gemeenteraadslid heeft Jan zelf de onderwerpen financiën, sociaal domein en wonen in zijn portefeuille. Pittige thema's ook, en zeker financiën, erkent Jan. Maar hij staat er gelukkig niet alleen voor. 'Je hebt als gemeente de *auditcommissie* waar alle woordvoerders voor financiën en dergelijke

deel van uitmaken en ook de wethouder financiën. Alle vragen die je hebt, kan je dan aan de wethouder stellen. We hebben gelukkig een hele goede verstandhouding tussen raadsleden en college, dus we kunnen met alles bij de wethouders terecht.'

Positieve signalen

Als onderdeel van wonen vallen ook woonwagens onder Jans portefeuille. Tijdens de vorige collegeperiode zijn in Hoogeveen al flinke stappen gezet met nieuw woonwagenbeleid. Vooral dankzij de inzet en betrokkenheid van wethouders Janita Tabak, die sinds vorig jaar wethouder is van De Fryske Marren, en Jan Zwiers die in september jongstleden burgemeester is geworden van de gemeente Midden-Drenthe. Jan, die zelf bij gebrek aan standplaatsen met zijn vriendin op een vakantiepark woont: 'Ik hoor alleen maar positieve signalen over contact met de lokale vertegenwoordigers

van de woonwagenkampen. Je ziet gewoon dat de wethouders echt een verschil hebben willen maken en met de bewoners op de kampjes in gesprek zijn gegaan.'

Uitbreiding

Het beleid van Hoogeveen is om het aantal standplaatsen flink uit te breiden. Die plannen zijn vastgelegd in de Woonvisie. Jan: 'Voor 2025 moeten er 30 standplaatsen bij komen, en voor 2030 nog 15. De bedoeling is dat het totaal vijftig procent koop en vijftig procent huur wordt. We horen van de mensen van de woonwagenkampjes dat ze daar positief in staan.'

Woningcorporaties Woonconcept en Domesta, die de huidige standplaatsen en de huurwoonwagens in bezit hebben, gaan het huurgedeelte op zich nemen. De gemeente, bestaand uit negen dorpen en de stad Hoogeveen, telt momenteel 104 standplaatsen

verspreid over vijftien locaties. Waar de uitbreidingen precies gaan plaatsvinden, is nog niet bekend. 'Er zijn wel plekken waar echt naar gekeken wordt, maar voor zover ik weet is er nog niks in beton gegoten.'

Samenwerking

Even over naar de Tweede Kamerverkiezingen van drie november aanstaande. De PvdA en GroenLinks gaan voor het eerst samen die verkiezingen in. Hoe kijkt Jan daar tegenaan?

'Wat mij betreft fuseren we vandaag nog. Ik sta helemaal achter de samenwerking. Ik bedoel als je in de Tweede Kamer gewoon bijna 100 procent hetzelfde stemt als partij, waarom zou je dan nog je zetels gescheiden houden en jezelf zwak houden.'

Ga stemmen

Heeft hij nog een tip voor voor de verkiezingen? Jan: 'Ik heb natuurlijk het liefst dat mensen GroenLinks-PvdA gaan stemmen. Maar ook als je dat niet doet, ga sowieso stemmen. Want het zijn altijd dezelfde mensen die stemmen, en het zijn altijd dezelfde mensen die niet stemmen. Dus dan kun je wel zeggen het maakt geen verschil, maar als je met z'n allen gaat stemmen maak je verschil.'

PVV en FvD

Ga als woonwagenebewoner in elk geval liever niet stemmen op de PVV of Forum voor Democratie (FvD), zegt Jan. Hij wijst op twee moties die in 2020 door een Tweede Kamerlid van Denk zijn ingediend, met als doel: uitbreiding van het aantal standplaatsen en het bestrijden van racisme en discriminatie van Roma, Sinti en woonwagenebewoners. Jan: 'Bijna alle politieke partijen hebben toen voor die motie gestemd, alleen partijen als de PVV en FvD hebben tegen gestemd. Dat heeft in mijn ogen wel bewezen dat ze allesbehalve voor ons zijn.'

Onderzoeksrapport Hoogeveen leidt tot discriminatieklacht

Hoe goed de verhoudingen tussen gemeente en woonwagenebewoners in Hoogeveen ook mogen zijn, in september ontstond toch commotie onder bewoners. De aanleiding: een onderzoeksrapport van de rekenkamercommissie waarin woonwagenebewoners onder andere expliciet worden genoemd als risicofactor voor criminaliteit en vanwege '(mogelijke) malafide praktijken' in de autobranche. Het leidde tot reuring in een raadsvergadering en een klacht wegens discriminatie.

De rekenkamercommissie is een commissie binnen de gemeente die afhankelijk onderzoek kan laten doen naar de effectiviteit van het gemeentebestuur. In dit geval betrof het een onderzoek naar georganiseerde criminaliteit en de aanpak daarvan in Hoogeveen.

Hoewel daar geen specifieke aanleiding toe bestaat, zo blijkt uit het rapport zelf, worden Hoogeveense woonwagenebewoners als groep genoemd in een lijstje van 'risicolocaties en -branches' voor criminaliteit. En ze worden expliciet genoemd in een bijlage in het rapport waarin summier wordt ingezoomd op de autobranche.

Twee categorieën

Op basis van gesprekken met street-level professionals (dat zijn ambtenaren die in direct contact staan met burgers) wordt gesteld: 'Wat betreft (mogelijke) malafide activiteiten worden door de professionals twee categorieën gescheiden. De eerste categorie betreft (voormalige) woonwagenebewoners die van oudsher actief

zijn in de autobranche. De heersende veronderstelling is dat (rechts)personen binnen deze categorie zich met name bezighouden met illegale handelspraktijken.'

De tweede categorie zou 'een (onbekend) deel van de allochtone autohandelaren' betreffen.

Waar dat voor woonwagenebewoners niet opgaat, heeft de rekenkamercommissie kennelijk wel een probleem met het benoemen van andere minderheidsgroepen, getuige dat 'allochtone'. Hoewel ook die toevoeging misplaatst is.

De onderzoekers geven zelf toe dat er eigenlijk nog maar 'weinig zicht is op de autobranche' en dat de kennis die tijdens interviews is gedeeld, vooral gestoeld is op 'onderbuikgevoelens'. Maar dat statement komt als mosterd na de maaltijd. Bij menigeen die het rapport leest, zal waarschijnlijk blijven hangen: waar rook is, is vuur.

Verwijdering

'Er is niet gesproken met woonwagenebewoners, er komen geen cijfers aan te pas, geen politieonderzoeken, niets', zegt Guus Wolters uit Hollandscheveld verontwaardigd. Guus, zelf niet werkzaam in de autobranche, voelt zich als woonwagenebewoner en inwoner van de gemeente Hoogeveen gestigmatiseerd en gediscrimineerd door het rapport. En hij is niet de enige, zegt hij.

Om zijn grieven en die van andere woonwagenebewoners te uiten, heeft hij een brief geschreven aan de gemeenteraad, die werd voorgelezen tijdens een raadsinformatieavond over het rapport. Een citaat daaruit: (...)

Lees verder op pag. 25